Voortgang Informatie Gemeente Berkelland

t.b.v. agendapunt 10, raadsvergadering 26 mei 2026

Borculo, 26 mei 2026

Voorzitter, geachte raadsleden,

Dank dat u mij de gelegenheid geeft vandaag een toelichting te geven op de voortgang van de informatie om te komen tot een raadsprogramma. Op 8 mei heb ik u per korte brief de voortgang van dat moment gedeeld en u heeft daar kennis van kunnen nemen.

Tijdens de raadsvergadering van 12 mei heeft de fractie van het CDA meegedeeld niet langer vertrouwen te hebben in het proces om te komen tot een raadsprogramma. Die mededeling was op dat moment een verassing voor deze informateur. Ik heb het CDA daarover gesproken. Ik had het op prijs gesteld daarover vooraf geïnformeerd te zijn.

U kunt zich voorstellen dat het vertrek van het CDA in de gesprekken die ik met de resterende vijf fracties heb gehad, ruim aandacht heeft gekregen. We hebben ons met elkaar beraden op de vraag of en zo ja hoe, we verder moeten, kunnen en willen binnen de opdracht zoals door uw raad is vastgesteld op 21 april.

De gezamenlijke conclusie van vijf partijen is dat het vervolgen van het ingezette proces past binnen het raadsbesluit van 21 april om te komen tot een raadsprogramma. De opdracht houdt bij punt 4 immers rekening met de mogelijkheid dat niet alle partijen schrijven aan dat programma. Die situatie is nu ontstaan.

Deze informatiefase kenmerkt zich door zes partijen, zevenentwintig raadsleden, die, elk met een eigen intentie, het beste voor hebben met de gemeente Berkelland, met haar natuur, met haar ondernemers, met haar inwoners.

Bij het raadswerk laten zij zich echter vaak afleiden door gebeurtenissen en ervaringen uit het verleden die vooral in de onderlinge relatie effect hebben. Er is sprake van aarzeling, voorzichtigheid, onbekendheid, soms wantrouwen, praten over elkaar in plaats van praten met elkaar en van onuitgesproken belangen en ideeën. Allemaal gedragingen die niet bijdragen en niet passen bij een raadsprogramma. Gedrag dat niet past bij een raadslid en niet effectief is, ongeacht het bestuurlijke model.

Maar er is ook sprake van enthousiasme, betrokkenheid en bevlogenheid, hoop, de wil om het beter te doen en een breed gedragen verlangen naar een andere, betere bestuurscultuur.

Om te komen tot een effectief werkend raadsprogramma zijn afspraken gemaakt over hoe we met elkaar om gaan en over hoe we willen samenwerken.

Er zijn afspraken gemaakt over rolduidelijkheid, over het begrip ‘hoofdlijn’ en over de vorm van het raadsprogramma. Daarbij richten we ons nadrukkelijk op ‘wat’ we willen bereiken. Zo concreet mogelijk. Dat geeft ruimte aan partijen om intentie, motivatie en drijfveer – het ‘waarom’ – te richten naar eigen inzicht en achterban.

Het is mijn overtuiging dat samenwerking in een raadsprogramma enkel werkt wanneer we nadrukkelijk ruimte blijven bieden aan de verscheidenheid van het politieke landschap. Het debat mag scherp op de inhoud, op het ‘wat’, maar gun elkaar de ruimte op de drijfveren, het ‘waarom’. Toon interesse en wees nieuwsgierig! Elke fractie heeft en houdt immers haar eigen intenties. En dat is goed.

Het ‘hoe’, de uitvoering, is vervolgens aan het college. Door deze scherpe afbakening en rolverdeling ontstaat een programma dat per thema inzicht geeft in de gezamenlijke ambitie, op hoofdlijnen, gekoppeld aan een concrete opdracht aan het college.

Uiteraard zijn er thema’s en punten waar partijen het niet over met elkaar eens zijn. Dat hoort. Daarover sluiten we waar mogelijk een compromis. De punten waar uiteindelijk geen overeenstemming over gaat ontstaan in deze informatiefase resteren voor de raadsperiode en zullen, mochten ze aan de orde komen, aan de hand van wisselende meerderheden tot besluitvorming leiden.

Om effectief te werken met wisselende meerderheden en te voorkomen dat partijen elkaar verliezen zijn twee zaken van belang. Ten eerste, de overeenkomst in het programma dient voor elke partij voldoende comfortabel te zijn en houvast te bieden om het geheel tot uitvoer te willen brengen. Als iedereen veel brengt, valt er ook voor iedereen veel te halen.

Ten tweede, het onderlinge vertrouwen dient verder te groeien. De intentie voor een andere bestuurscultuur is er, en wordt nadrukkelijk door alle fracties uitgesproken. Dat is positief. De valkuil voor oud gedrag en polarisatie is er helaas ook. Het vergt tijd en aandacht om daar de komende periode alert op te blijven. Partijen zijn zich daarvan ernstig bewust en realiseren zich dat zij het goede voorbeeld zullen moeten blijven geven.

U zult begrijpen dat we nog niet helemaal klaar zijn. Ik heb echter wel, en met mij de vijf partijen samen, het vertrouwen dat we voor de zomer tot het vormen van een raadsprogramma en een college zullen kunnen komen.

Mocht u het de vergadering toestaan dan sta ik open voor het beantwoorden van een enkele vraag. Ik zal u uiteraard via de gebruikelijke kanalen over de voortgang op de hoogte houden.

Met vriendelijke groet,

Erik Haverkort

Informateur